

ГЛЕЙТ, ВИДАНИЙ КОРОЛЕМ АДАМУ МАЗЕПІ

(Переклав з польської та руської мов Володимир Пилипенко)

Глейт, виданий королем Адаму Мазепі на шість місяців, на час, яких йому надається право безпечно перебувати у землях Речі Посполитої і старатися про знищення вироку Люблінського трибуналу. Цей глейт виданий на підставі того, що він (Адам Мазепа) за стороною, яка подала скаргу, помирився і виплатив їй пеню за убивство батька. 8 липня 1645 року.

1645 року, липня чотирнадцятого дня.

На міському (гродському) уряді у Володимирівському замку Його Королівської Милості переді мною, Вікторином Францишком Крушинським, на той час намісником підстароства і замку Володимирівських і книгами нинішніми міськими (гродськими) старостинськими, став вочевидь шляхетний пан Роман Городинський, іменем шляхетного пана Адама Мазепи, глейт від Його Королівської Милості, пана нашого милостивого, вище названому його милості пану Мазепі, у справі зі шляхетними панами Андрієм, сином, та Теофілією, донькою, вже померлого шляхетного Яна Зеленського потомками, з притомністю шляхетної Барбари Кгромадського (Громадського), матері і опікунки їх, а також Яна Зеленського дружини, датою у Варшаві дня восьмого місяця липня, року теперішнього, що названий попередньо на акті, писаний і даний для вписання до міських гродських книг володимирських запис таке у собі маючи:

Владислав четвертий, з Божої ласки Король польський, Великий Князь Литовський, Руський, Пруський, Мазовецький, Жмудський, Інфляндський, Смоленський, Чернігівський і Швецький, Готський, Вандальський і спадковий король. Тим листом визначаємо усім і кожному особисто, кому це належить знати:

Від імені шляхетного Адама Мазепи нам подано, що на нього шляхетні Андрій, син, і Теофілія, донька, колись померлого шляхетного Яна Зеленського нащадки, за присутності шляхетної Барбари Громадської, матері і опікунки своєї, того Зеленського дружини, що залишилася, про умисне убивство того шляхетного Яна Зеленського, батька і чоловіка свого і про штраф, який звідти виникає, інфамію у головному Люблінському трибунальському суді на судових сесіях Брацлавського воєводства у тисяча шістсот тридцять восьмому, дня чотирнадцятого травня incontumciam отримали і опублікували. Про що свідчить процес тієї справи. Оскільки сторону позивача Мазепа задовольнив, заплативши головщизну за збитки, що звідти виникли, та понісши публічне покарання, що в актах гродських Луцьких підтверджено, року тисяча шістсот сорок третього отримав, суплікував нам, аби ми наказали видати для нього із канцелярії глейт для знесення тієї інфамії через декрет того ж трибунальського суду. Тоді ми прихильні цілком до нього, від противної сторони отримавши і до суплікації його, до нас внесеної, глейт йому на знесення тієї ж інфамії, способом, який вище вказали, зберігши в цілому публічне покарання вирішили надати, наш час від нинішньої дати до закінчення шести місяців. І до визначеного часу нинішнім листом дозволяємо згаданому Мазепі у Короні і панствах наших безпечно мешкати, інфамію, публічне покарання відповідно до публічного права і трибунальського декрету цілком із себе зняти, чинити має з особою і добрами його.

І під нашою протекцією зоставляємо, що усім, кому то належить знати, а особливо: Старостам усіляких місць і урядам їхнім гродським доносячи, їм наказуємо, щоб той

глейт до актів своїх вписавши, через возного оголосили і до відомості донесли, і самі його зберегли, і із іншими щоб був збережений і старалися відповідно, як у праві описано. Для чого, для кращої віри, печатку коронну притиснути наказали.

Дано у Варшаві, дня восьмого місяця липня року Божого тисяча шістсот сорок п'ятого. Панування нашого польського тринадцятого, шведського чотирнадцятого. Печатка поставлена за притисненням ясно вельможним паном Єжи з Тенчина Оссолінським, канцлером великим коронним, Любачівським, Рильським, Аджельським та ін. старостою.

У того глейту притиснута велика коронна печатка коронної канцелярії і підпис від руки з такими словами: Єжи Оссолінський Канцлер коронний (власною рукою), Альберт Крицький (власною рукою).

І так я, намісник, той глейт за поданням і проханням вашої милості подавшого, прийнявши, спочатку увесь аж до кінця так, як він був, до книг нинішніх гродських Володимирських вписав, а по вписанню до книг шляхетному Миколаєві Бохновському возному генералові Волинського воєводства, доводячи до відома усіх панів милостей обивателів Волинського воєводства, а повіту Володимирівського, на чотирьох перехрестях, або на сторонах, у замку, і у ринку міста тутешнього Володимирського, обволати і публікувати наказав. Одразу згаданий возний після такого мого наказу, за обов'язком уряду свого возничого, так як я йому наказав, справно виконав, той глейт опублікувавши, ставши переді мною і книгами, для записання до книг нинішніх явно і добровільно про те реляцію свою склав і оголосив. А я то все для пам'яті наказав записати, що і записано¹.

Пилипенко Володимир Миколайович – кандидат історичних наук, доцент Національного університету «Чернігівський Колегіум» імені Т.Г. Шевченка.

Pylypenko Volodymyr – Candidate of Historical Sciences, associate Professor of the national University «Chernihiv Collegium» named after Taras Shevchenko.

Дата подання: 23 серпня 2019 р.

¹ Глейт, выданный королем Адаму Мазепе на шесть месяцев (14 июля 1645 г.)// Архив Юго-Западной России, издаваемый временною комиссией для разбора древних актов при киевском, подольском и волыньским генерал-губернаторе. Киев: Типография И. и А. Давыденко. Часть третья. Том 1. С. 397–400.